

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๕/๖๖

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสงขลา

สารบัญ

หน้า

๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. เป้าหมาย	๒
๔. กรอบแนวคิด	๒
๔.๑ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	๒
๔.๒ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management)	๓
๕. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสงขลา	
๕.๑ ข้อมูลทั่วไป	๔
๕.๒ แหล่งน้ำจังหวัดสงขลา	๗
๕.๓ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	๙
๖. สถานการณ์น้ำจังหวัดสงขลา	
๖.๑ ปริมาณน้ำต้นทุน	๑๘
๖.๒ ปริมาณความต้องการน้ำตามกิจกรรม	๑๘
๖.๓ สมดุลน้ำ	๑๙
๗. สภาพลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	
๗.๑ สภาพลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	๒๒
๗.๒ สภาพปัญหาการขาดแคลนน้ำ	๒๓
๗.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหา	๒๓
๘. แนวโน้มสภาพอากาศ	๒๔
๙. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดสงขลา	๒๕
๑๐. แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร	๒๗
๑๑. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน	๒๘
๑๒. การเตรียมการรับสถานการณ์ด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง	๒๙
๑๓. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๓๑
๑๔. แหล่งงบประมาณ	๓๔
๑๕. ระยะเวลาดำเนินงาน	๓๔
๑๖. การติดตามและรายงาน	๓๔
๑๗. บัญชีทรัพยากรเพื่อการเผชิญเหตุภัยแล้ง	๓๘
๑๘. หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ประสานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร	๓๙

ภาคผนวก

- ตาราง สถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕
- ตาราง ค่าเฉลี่ยสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำคลองสะเดาจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๕/๖๖

๑. บทนำ

ตามที่กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศสิ้นสุดฤดูฝนและเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ในช่วงต้นฤดูหนาว ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยฤดูหนาวของประเทศไทยปีนี้คาดว่าบริเวณประเทศไทยตอนบน จะเริ่มต้นสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ซึ่งช้ากว่าค่าเฉลี่ยปกติประมาณ ๑ สัปดาห์ และจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประเทศไทยตอนบน ๒๐-๒๑ องศาเซลเซียส ซึ่งจะสูงกว่าค่าปกติประมาณ ๐.๕ องศาเซลเซียส (ค่าปกติ ๑๙.๕ องศาเซลเซียส) และจะมีอากาศหนาวมากกว่าปีที่ผ่านมา (อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยปีที่ผ่านมา ๒๑.๐ องศาเซลเซียส) สำหรับบริเวณยอดดอยและยอดภูรวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดและจะมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางวันส่วนมากตอนบนของภาค และยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป สำหรับสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๕ มีปริมาณน้ำต้นทุนทั้งประเทศมากกว่าปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๘๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตร จึงคาดการณ์ว่าสถานการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๖๕/๒๕๖๖ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร โดยสามารถวางแผนการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน สนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและพอเพียง สำหรับภาคใต้จะยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นทางฝั่งตะวันออกของภาคตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม จะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักบางแห่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำล้นตลิ่ง

สถานการณ์น้ำของจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๕ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถบริหารจัดการน้ำได้ คาดว่าสถานการณ์ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕/๖๖ ของจังหวัดสงขลา ไม่มีความรุนแรงแต่ยังคงมีบางพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยแล้ง โดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตชลประทาน และภาวะน้ำเค็มบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสงขลา จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๖๕ สำหรับเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในช่วงฤดูแล้งให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งและสถานการณ์อุทกภัยในภาคใต้ ที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จึงได้จัดเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ - เมษายน ๒๕๖๖) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งและอุทกภัยภาคใต้ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

๓.๒ สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับรูปแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๓.๓ บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ

๔. กรอบแนวคิด

๔.๑ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัย ต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่และภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย} = \frac{\text{ภัย} \times \text{ความล่อแหลม} \times \text{ความเปราะบาง}}{\text{ศักยภาพ}}$$

ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใด ๆ ก็ตามที่สถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้น ๆ

ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสถานะใด ๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่าง รวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากภัย

ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใด ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความ เสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่อสาธารณภัย ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)

๔.๒ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management)

แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เป็นแนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction: DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลด ผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยมีแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ดังนี้

ก่อนการเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

๑) การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้างโดยการวิเคราะห์ และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อ บุคคล ชุมชน หรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้าง อาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง

- มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

- มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การวางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

๒) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองมีความรู้ขีดความสามารถและทักษะต่างๆพร้อมที่จะรับมือกับสาธารณภัยได้แก่การจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้ง การพัฒนาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ

- การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริม หรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพการปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

- การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้าน เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะการสำรองเสบียงสัตว์การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ แผนการจัดหน่วย

เฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้ คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียม ความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำการ แจ็งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขโรค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะ ปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำ ปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย การฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

- การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบ โครงการสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาด หรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่ การเกษตร

- การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และ ความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสงขลา

๕.๑ ข้อมูลทั่วไป

- ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดใหญ่ที่มีความสำคัญของภาคใต้ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๖°๑๗' - ๗°๕๖' เหนือ ลองจิจูดที่ ๑๐๐° ๐๑' - ๑๐๑° ๐๖' ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย ๔ เมตรเนื้อที่ ๗,๗๖๕.๓๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๘๕๓,๒๔๙ ไร่ มีขนาดพื้นที่เป็นอันดับที่ ๒๗ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศใต้ระยะทางตามเส้นทางรถไฟ ๙๔๗ กิโลเมตร ระยะทางตามทางหลวงแผ่นดินประมาณ ๙๕๐ กิโลเมตร และทางทะเลประมาณ ๗๒๕ กิโลเมตร

- อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี รัฐเคดาห์ และ รัฐเปอร์ลิสประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล

- สภาพพื้นที่

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดชายทะเลทางทิศใต้ฝั่งตะวันออกของประเทศไทย มีแนวชายฝั่งขนานไปกับทะเลอ่าวไทย ยาวประมาณ ๑๖๖.๕ กิโลเมตร พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทางทิศตะวันออก เป็นที่ราบริมทะเลทางทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูงมีป่าและภูเขาสูงซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำ ลำธารที่สำคัญ สามารถแบ่งตามระดับความสูงของพื้นที่ได้ ๓ ระดับ

พื้นที่ราบสูง อยู่บริเวณใต้รอยต่อของอำเภอสะเดา และอำเภอนาทวี ตะวันตกของอำเภอรัตภูมิ ตะวันตกของอำเภอหาดใหญ่ ตะวันตกของอำเภอสะเดา ด้านใต้ของอำเภอนาทวี และด้านใต้ของอำเภอสะบ้าย้อย

พื้นที่ราบ อยู่บริเวณตะวันตกของอำเภอรัตภูมิ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย และบริเวณรอยต่อของอำเภอสะเดากับอำเภอนาทวี

พื้นที่ลุ่ม อยู่บริเวณตอนกลางและตะวันออกของอำเภอรัตภูมิ บริเวณอำเภอรโนด อำเภอเมือง บริเวณตอนกลางและตอนเหนือของอำเภอหาดใหญ่บริเวณตะวันออกของอำเภอจะนะ บริเวณอำเภอเทพา บริเวณตะวันออกและตอนกลางของอำเภอนาทวี

- ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมเมืองร้อน มีลมมรสุมพัดผ่านประจำทุกปี

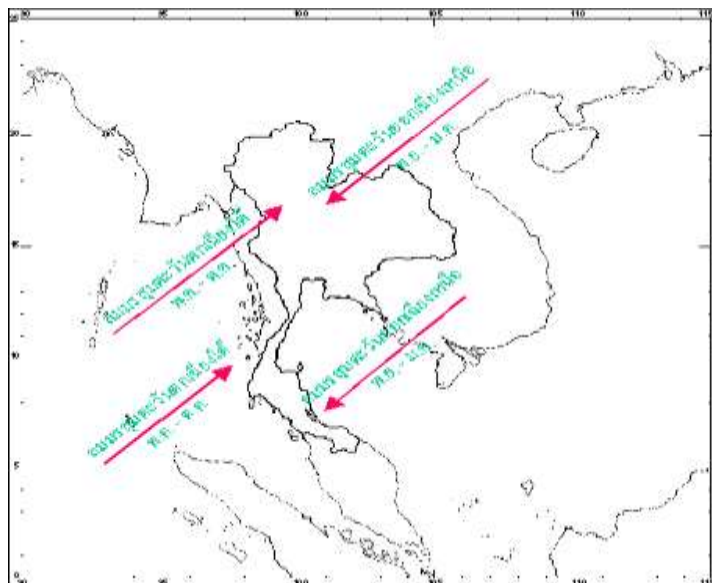
- ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม

- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง กลางเดือนกุมภาพันธ์

จากอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ส่งผลให้มีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคมระยะนี้ซึ่งเป็นช่องว่างของลมมรสุมจะเริ่มตั้งแต่หลังจากหมดมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะมีอุณหภูมิสูงสุดใน เดือนเมษายน แต่อากาศจะไม่ร้อนมากนักเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ทะเล

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึง เดือนมกราคม จังหวัดสงขลาจะมีฝนตกทั้งในช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่ในช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกชุกเนื่องจากพัดผ่านอ่าวไทย ส่วนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะถูกเทือกเขาบรรทัดปิดกั้นทำให้ฝนตกน้อยลง

- ข้อมูลด้านการปกครอง

จังหวัดสงขลา มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน ๓ รูปแบบ คือ

๑. การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลางซึ่งมาตั้งหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด จำนวน ๒๒๑ ส่วนราชการ และหน่วยอิสระ จำนวน ๕ ส่วนราชการ
๒. การบริหารราชการส่วนภูมิภาคจัดรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการออกเป็น ๒ ระดับคือ

- ระดับจังหวัด ประกอบด้วยส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน ๓๖ ส่วนราชการ
- ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ๑๖ อำเภอ ๑๒๘ ตำบล ๑,๐๒๓ หมู่บ้าน
๓. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔๑ แห่ง ประกอบด้วย
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง
 - องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙๒ แห่ง
 - เทศบาล จำนวน ๔๘ แห่ง แยกเป็น
 - เทศบาลนคร จำนวน ๒ แห่ง
 - เทศบาลเมือง จำนวน ๑๑ แห่ง
 - เทศบาลตำบล จำนวน ๓๕ แห่ง

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดสงขลา

๑) ทรัพยากรดิน กองสำรวจดิน กรมพัฒนาที่ดินได้จำแนกดินในจังหวัดสงขลาไว้ ๙๕ ชุดดิน ส่วนใหญ่เป็นดินทราย และดินทรายปนดินร่วนและดินเหนียวบางส่วน

๒) ทรัพยากรน้ำ

- ลำน้ำจังหวัดสงขลา ไม่มีลำน้ำใดที่เรียกว่า แม่น้ำ มีแต่คลองต่าง ๆ อยู่หลายสายคลองที่สำคัญได้แก่ คลองอู่ตะเภา, คลองรัตภูมิ, คลองเทพา, คลองนาทวี (คลองใหญ่), คลองจะทิ้งหม้อ, คลองปากขาด, คลองสทิงพระ, คลองพรวน, คลองเจดีย์งาม, คลองพังยาง, คลองไผ่, คลองลากช่าย, คลองระโนด, คลองศาลาหลวง, คลองปากแตระ, คลองปากแรด, คลองแดน, คลองท่าเขน, คลองสำโรง, คลองนาทับ, คลองประจา,

คลองปลัดพอ, คลองลำพด, คลองพ้อแดง, คลองพะวง, คลองน้ำกระจาย, คลองบางกล้า, คลองเตย, คลองหอยโข่ง, คลองจำเริญ, คลองบ้านเขาวังชิง, คลองปึกคล้า, คลองแงะ, คลองประตู, คลองตง, คลองรำใหญ่, คลองหล้าปัง, คลองสะเดา, คลองสะกอม, คลองเงาะ, คลองม่วงโหนด, คลองเปียน, คลองเรียน, คลองตาหงา ฯลฯ

๕.๒ แหล่งน้ำจังหวัดสงขลา มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ดังนี้

- ลุ่มน้ำทะเลสาบ มีพื้นที่ทะเลประมาณ ๙๕๐ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งออกได้เป็นสามส่วน คือ

- ทะเลสาบสงขลา มีพื้นที่ประมาณ ๑๙๐ ตารางกิโลเมตร เป็นทะเลสาบส่วนนอกที่ติดกับ อ่าวไทยเป็นน้ำเค็มถึงเค็มจัดในฤดูแล้ง และน้ำกร่อยในช่วงฤดูฝน เนื่องจากได้รับน้ำจืดจากคลองต่างๆ ที่ไหลมาลง ทะเลสาบแห่งนี้ ความลึกสูงสุดประมาณ ๓ เมตร มีเกาะที่สำคัญคือเกาะยอ

- ทะเลสาบตอนกลาง จากส่วนแคบที่สุดที่บ้านปากอรจนถึงเกาะใหญ่ ในเขตอำเภอกระแสดินธุ์ มีพื้นที่ประมาณ ๒๗๐ ตารางกิโลเมตร มีระดับความเค็มเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล ความลึกเฉลี่ย ๑.๒ ม.

- ทะเลหลวง อยู่ถัดจากเกาะใหญ่ออกไปจนถึงอำเภอระโนด มีพื้นที่ ๔๙๐ ตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ปัจจุบันมีค่าความเค็มเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูแล้ง มีความลึกเฉลี่ย ๑.๘ เมตร

- ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา มีพื้นที่ประมาณ ๒,๔๘๐ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๘๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำคลองรัตภูมิ มีพื้นที่ประมาณ ๔๒๐ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๑๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำคลองเทพา มีพื้นที่ประมาณ ๑,๗๗๐ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๕๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำลำคลองในคาบสมุทรสทิงพระ มีพื้นที่ประมาณ ๘๗๐ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่า เฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๔๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญ ได้แก่

- ทะเลสาบสงขลา เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ มีพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นน้ำประมาณ ๑,๐๔๖.๐๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๕๐,๐๐๐ ไร่ แบ่งออกเป็น ๓ ช่วง คือ

๑) ทะเลน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดพัทลุง จะมีสภาพเป็นน้ำจืด

๒) ทะเลหลวง หรือ ทะเลสาบตอนบน เป็นบริเวณที่มีพื้นที่มากที่สุด สภาพน้ำส่วนใหญ่เป็นน้ำกร่อย เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด

๓) ทะเลสาบตอนล่าง มีพื้นที่ตั้งแต่ปากทะเลสาบที่เปิดออกสู่อ่าวไทยลึกเข้าไปยังทะเลหลวง สภาพน้ำเป็นน้ำเค็มและกร่อย

- คลองอู่ตะเภา ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศิรีในตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา ไหลผ่าน ตำบลต่างๆ ในอำเภอสะเดา ผ่านหาดใหญ่ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านคลองบางกล้ามีความยาวประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

- คลองวาด มีต้นน้ำจากเทือกเขาบรรทัด ในอำเภอหาดใหญ่ ไหลไปลงคลองอู่ตะเภา ความยาวประมาณ ๓๗ กิโลเมตร

- คลองเทพา มีต้นน้ำจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลผ่านอำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา ไปลงอ่าวไทยที่ตำบลเทพา ความยาวประมาณ ๘๐ กิโลเมตร

- คลองรัตภูมิ ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดและเขาหลวง กั้นเขตแดนระหว่างอำเภอรัตภูมิ กับจังหวัดสตูล ไหลผ่านอำเภอรัตภูมิ อำเภอควนเนียง ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากบาง ความยาวประมาณ ๔๕ กิโลเมตร

- คลองนาทวี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีผ่านอำเภอนาทวี อำเภอจะนะ ไหลลงสู่อ่าวไทยที่ปากบางสะกอมความยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตร

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดสงขลาได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ (ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๐๗) รวม ๔๑ ป่า ปัจจุบันเนื้อที่ป่าของจังหวัดสงขลา เนื้อที่ ๖๘๘,๘๖๒.๕ ไร่ คิดเป็น ๑๔.๙๑ % ของเนื้อที่จังหวัด (ข้อมูล ปี ๒๕๕๕) โดยมีผืนป่าใหญ่ๆ ของจังหวัดได้แก่

๑. ป่าเขาน้ำค้าง - เขาแดง - ควนสีเหร่ง ในเขตท้องที่อำเภอสะเดา อำเภอนาทวี ซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญหลายสาย เช่น คลองสะเดา คลองปริก คลองลำพุด คลองลำซิง เป็นต้น

๒. ป่าเขาวังพา - เทือกเขาแก้ว และควนเขาวัง ในเขตท้องที่หาดใหญ่ สะเดา - บางกล่ำ คลองหอยโข่ง ซึ่งบางส่วนจะเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง เป็นแหล่ง ต้นน้ำที่สำคัญ เช่น คลองจำไทร คลองหลา คลองวาด คลองท่าช้าง เป็นต้น

๓. ป่าเขาเหลี่ยม - เขาจันดี และเขาบ่อท้อ ในเขตท้องที่อำเภอนาหม่อมต่อเขตอำเภอจะนะ ซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาแดง เป็นแหล่งต้นน้ำกำเนิดคลองหะ คลองประจำ

ป่าต้นน้ำทั้งสามผืนดังกล่าวข้างต้น ได้กำเนิดคลองหลายสายไหลรวมกันเป็น “คลองอู่ตะเภา” ไหลผ่านตัวเมืองหาดใหญ่แล้วไหลลงสู่ทะเลสงขลา รวมเรียกว่า “ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา” และสันปันน้ำอีกด้านหนึ่ง ไหลรวมผ่านลงสู่เขตอำเภอนาทวี กำเนิดคลองหลายสายไหลรวมกันเป็นคลองนาทวี เรียกว่า “ลุ่มน้ำคลองนาทวี”

๔. ป่ายอดแก้ว - ควนหินผุด ในเขตท้องที่อำเภอรัตภูมิ เป็นแหล่งกำเนิดคลองสำคัญ เช่น คลองเขาร้อน

๕. ป่าแม่พรุ - เทือกเขาไฟไหม้ - คลองแก้ว และป่าควนทับช้าง ในท้องที่อำเภอรัตภูมิ เป็นแหล่งกำเนิดคลองสำคัญ เช่น คลองรัตภูมิ (๓มี) คลองทราย คลองกลอย คลองพรุพ้อ เป็นต้น

๖. ป่าเขาแดน - ควนเจดีย์ และป่าเทือกเขาโต๊ะเทพ - ควนหินลับ ในท้องที่อำเภอสะบ้าย้อย ซึ่งเป็นพื้นที่บางส่วนของพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว เป็นแหล่งกำเนิดคลองสำคัญ เช่น คลองเทพา คลองลำเปา ไหลรวมกันลงสู่คลองเทพา เรียกว่า ลุ่มน้ำคลองเทพา

๗. ป่าควนนายเส้น - ควนเหม็ดซุน ในท้องที่อำเภอจะนะ เป็นแหล่งกำเนิดคลองสำคัญ เช่น คลองลำพุด คลองคลำ คลองพ้อแดง คลองดินแดง ไหลรวมกันเป็น คลองสะกอม

๕.๓ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

พื้นที่ในจังหวัดสงขลาทางทิศตะวันตกและทิศใต้เป็นเทือกเขาสูงเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสายไหลลงไปทางทิศเหนือและทิศตะวันออกซึ่งเป็นที่ราบลุ่มทะเลสาบสงขลาและที่ราบลุ่มทะเลซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประชากรได้ทำนาติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ การทำนาได้อาศัยน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตไม่แน่นอนเนื่องจากบางปีมีฝนแล้งและฝนขาดเป็นช่วงๆกรมชลประทานจึงได้พิจารณาจัดสรรน้ำเพิ่มเติมในช่วงฝนขาดเป็นช่วงๆ และจัดทำระบบส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตรให้ทั่วถึง พร้อมทั้งจัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง และการอุปโภค

๑) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๑.๑) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำคลองจำไทรและคลองหอยโข่ง (ตามพระราชดำริ)

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งยุง ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ห่างจากอำเภอหาดใหญ่ ประมาณ ๓๐ กม. ลักษณะฝายหัวงานและอาคารประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

- ฝายคอนกรีตล้น ขนาดสันฝายยาว ๑๕.๔๐ เมตร สูง ๒.๕๐ เมตรพร้อมประตูระบาย กว้าง ๔.๐๐ เมตร สูง ๓.๙๐ เมตร ปริมาณน้ำสูงสุด ๖๐ ม.๓/วินาที และผ่านประตูระบายทรายได้ ๓๕ ม.๓/วินาที

- ทางระบายน้ำล้นฉุกเฉิน ขนาดกว้าง ๑๐๐ เมตร ยาว ๔๖๐ เมตรสามารถระบายน้ำ ได้ ๘๐ ม.๓/วินาที

- ทางระบายน้ำปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ขนาด ๑.๒๕ x ๑.๒๕ ยาว ๒๓ เมตร ปริมาณน้ำผ่านท่อ ๒.๑๘๕ ม.๓/วินาที

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปในเขตโครงการมีลักษณะเป็นดินปนทราย บริเวณหัวงานโครงการและพื้นที่ส่งน้ำเป็นที่ราบระหว่างคลองจำไทรและคลองหอยโข่งซึ่งตอนปลายจะไหลลงสู่คลองอู่ตะเภา บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองจำไทรเป็นที่ราบเชิงเขา มีสภาพเป็นสวนยางผสมกับป่า

วัตถุประสงค์ก็เพื่อมีน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตรกรรมและการอุปโภค-บริโภค ทั้งนี้เนื่องจากใน ฤดูแล้งปริมาณน้ำในเขตดังกล่าวขาดแคลนบ่อน้ำที่ขุดไว้ใช้ตามหมู่บ้านต่างๆ จะมีความลึกเฉลี่ยประมาณ ๑๒-๑๕ เมตร และมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอจึงไม่สามารถทำการเกษตรกรรมได้ ทางฝ่ายทหารและราษฎรต้องการให้มีที่ สำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

- เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการได้ ๘,๐๐๐ ไร่ ในฤดูแล้งได้ ๔,๐๐๐ ไร่
- จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค แก่ราษฎรและทหารค่ายรัตนพล จำนวนประมาณ ๕๐๐ ครอบครัว
- เพื่อบรรเทาอุทกภัยในเขต อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- ใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด
- ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของอำเภอลาดใหญ่ และใกล้เคียง

ปัจจุบันมีกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการ จำนวน ๗ กลุ่มเพื่อให้เกิดศักยภาพและสอดคล้องกับพื้นที่รับประโยชน์

๑.๒) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองทลา (ตามพระราชดำริ)

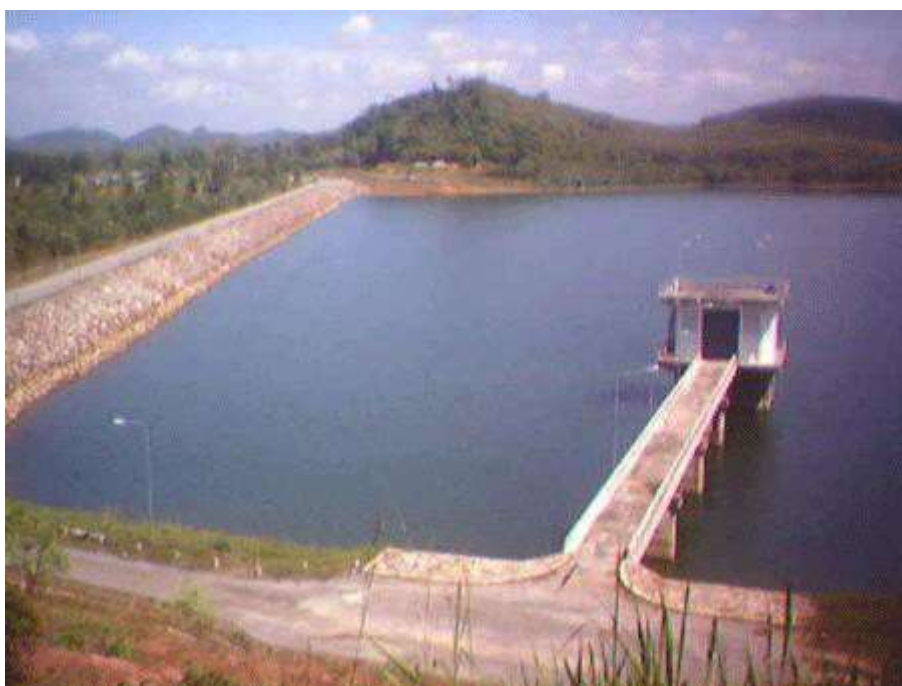
ตั้งอยู่ที่บ้านต้นสำน หมู่ที่ ๖ ตำบลคลองทลา อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปในเขตโครงการ มีลักษณะเป็นดินปนทราย บริเวณหัวงานโครงการ และพื้นที่ส่งน้ำเป็นที่ราบเชิงเขามีสภาพเป็นสวนยางปนป่า ตอนปลายลุ่มน้ำซึ่งไหลลงสู่คลองอยู่ตะเภาเป็นพื้นที่นา วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้เสริมการเพาะปลูกในฤดูฝน และการปลูกพืชในฤดูแล้ง
๒. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค ของราษฎร
๓. เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำให้ราษฎรใช้บริโภคและมีรายได้จากการประมงเพิ่มเติม
๔. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ของราษฎรในบริเวณใกล้เคียง
๕. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ เพื่อบรรเทาการเกิดอุทกภัย
๖. เพื่อส่งน้ำไปช่วยโครงการคลองจำไทร ให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
๗. เพื่อช่วยระบายน้ำในพื้นที่ลุ่ม และเป็นการช่วยบรรเทาอุทกภัย

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนี้ สามารถส่งน้ำไปช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ในพื้นที่ ๔ ตำบล คือ ตำบลคลองหลา ตำบลคลองหอยโข่ง ตำบลทุ่งลาน และตำบลโคกม่วง อำเภอคลองหอยโข่ง บริเวณท้ายเขื่อน เก็บน้ำคลองหลา พื้นที่ประมาณ ๑๘๐๐๐ ไร่ ให้มีน้ำสำหรับการเพาะปลูกได้ทั้งในระยะฤดูแล้งและฤดูฝน น้ำใน อ่างเก็บน้ำอีกส่วนหนึ่งสามารถส่งไปช่วยโครงการฝายทดน้ำคลองจำไทรได้เป็นครั้งคราว นอกจากนี้อ่างเก็บน้ำ คลองหลาแห่งนี้เป็นอ่างเก็บน้ำที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่จะสามารถใช้เป็นแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงปลาได้เป็นจำนวนมากอีกด้วย ปัจจุบันกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยกลุ่มบริหารการใช้น้ำโครงการมี จำนวน ๑๑ กลุ่ม

๑.๓) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสะเดา

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยคู ตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นโครงการประเภท อ่างเก็บน้ำ ประกอบด้วยตัวเขื่อนและอาคารประกอบต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเติมปริมาณน้ำให้แก่คลองอุตะเถา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบที่ใช้ในกิจการประปาเพียงแห่งเดียวในปัจจุบัน

๒. เพื่อบรรเทาอุทกภัยในอำเภอสะเดาและอำเภอหาดใหญ่

๓. เพื่อช่วยลดมลภาวะเป็นพิษของน้ำคลองอุตะเถา และไล่ดินน้ำเค็ม

๔. เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ สำหรับให้ราษฎรใช้บริโภค และมีการประมง เพิ่มเติมจากการเกษตรกรรม

๕. เพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของราษฎรในบริเวณใกล้เคียง

ประโยชน์ที่ได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองสะเดา ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงคือ การประปา ส่วนภูมิภาคซึ่งสามารถนำไปผลิตน้ำประปาบริการประชาชนและกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมในพื้นที่โครงการ ดังนี้

- แหล่งน้ำดิบ ตามแผนที่วางไว้สามารถปล่อยน้ำดิบให้แก่การประปา สงขลา-หาดใหญ่ ได้ในปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑๔.๗๐ ล้าน ลบ./ปี ในปี ๒๕๕๖
- การบรรเทาอุทกภัยให้กับอำเภอหาดใหญ่ และอำเภอสะเดา
- การประมง ผลผลิตด้านการประมงที่ได้จากอ่างเก็บน้ำประมาณเป็นน้ำหนัปลาที่จับได้ ๔๐ กก./ไร่/ปี จากจำนวนเนื้อที่อ่างเก็บน้ำประมาณ ๔,๕๐๐ ไร่
- การชลประทาน เป็นเพียงแหล่งน้ำชลประทานสำรองสำหรับพื้นที่สองฝั่งคลองอยู่ตะเภา

๑.๔) โครงการฝายชะมวง

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ลักษณะเป็นฝายคอนกรีต ยาว ๓๐.๐๐ เมตร สูง ๓.๐๐ เมตร น้ำผ่านสูงสุด ๙๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที

การใช้ประโยชน์พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะใช้ในการทำนา สวนยาง สวนผลไม้และพืชผัก เล็กน้อย ฤดูนาปีเริ่มเดือนกันยายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ผลผลิตประมาณ ๕๑ ถัง/ไร่ ฤดูนาปรังเริ่มมีนาคม ถึงสิงหาคม ผลผลิตประมาณ ๔๗ ถัง/ไร่ พื้นที่ได้รับประโยชน์จากชลประทานทั้งสิ้น ๖๖,๘๐๐ ไร่

๑.๕) โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรตำบลรัตนภูมิ

เพื่อช่วยเหลือราษฎรตำบลรัตนภูมิและตำบลบางเหริยงซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค และทำการเกษตร ลักษณะโครงการเป็นประตูระบายน้ำ ขนาด ๖.๐x ๖.๐ เมตร จำนวน ๓ ช่อง และก่อสร้าง ระบบส่งน้ำเพื่อผันน้ำลงคลองธรรมชาติ ๕ สาย ได้แก่ คลองกอ คลองหรั่ง ห้วยไม้แก้ว และห้วยหวาย เป็นการจัดหาน้ำต้นทุน เพิ่มเติมให้กับโครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๙ โครงการ ซึ่งจะส่งผลให้กับพื้นที่การเกษตร ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ ราษฎร ๒๒ หมู่บ้าน ในเขตตำบลรัตนภูมิและบางเหริยงได้รับประโยชน์

๑.๖) โครงการฝายคลองวาด

ตั้งอยู่ในอำเภอกาฬสินธุ์จังหวัดสกลนครลักษณะงานเป็นประเพณีเหมือนฝายระบบชลประทาน เป็นฝายคอนกรีต ขนาดสูง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๓๒.๐๐ เมตร คลองส่งน้ำสายใหญ่ ยาว ๗.๑๖๓ กม.คลองซอย ๑ ขวา-สายใหญ่ฝั่งขวา ยาว ๒.๙๓๙ กม. พื้นที่โครงการ ๕,๐๐๐ ไร่ และมีพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๔,๐๐๐ ไร่

๑.๗) โครงการฝายปลักปลิง

ตั้งอยู่ที่ ๔๕ หมู่ที่ ๔ ตำบลทวิ อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ลักษณะเป็นฝายทดน้ำ พื้นที่โครงการครอบคลุม ๒ อำเภอ ๘ ตำบล คือ อำเภอนาหวี ได้แก่ ตำบลนาหวี ตำบลฉาง ตำบลนาหมอศรี และอำเภอจะนะ ได้แก่ ตำบลขุนตัดหวาย ตำบลน้ำขาว ตำบลแค ตำบลคู ตำบลท่าหมัดไทร มีพื้นที่โครงการ จำนวน ๒๘,๘๖๕ ไร่ พื้นที่ชลประทาน จำนวน ๒๓,๐๙๒ ไร่ แยกเป็นฝั่งซ้าย จำนวน ๑๖,๖๑๖ ไร่ ฝั่งขวา จำนวน ๖,๔๗๖ ไร่พื้นที่ส่งน้ำ ได้ ๒๓,๐๙๒ ไร่ การจำแนกประเภทดิน เป็นระบบชลประทาน ประเภทที่ ๓ จำนวนพื้นที่ ๒๒,๕๕๐ ไร่

๑.๘) โครงการฝายบ้านคลองตัด

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ บ้านไร่เหนือ ตำบลบาโหย อำเภอสะบ้าย้อย เป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก เป็นลักษณะฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง ๒.๐๐ เมตร ยาว ๕.๐๐ เมตรก่อสร้างขึ้นตามแผนโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย เนื่องจากราษฎรในเขตพื้นที่ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากขาดแคลนน้ำใช้ในการเพาะปลูก และอุปโภค-บริโภคโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ คือส่งน้ำให้ราษฎรในเขตหมู่บ้านไร่เหนือ โรงเรียนบาโหยและหมู่บ้านใกล้เคียงตำบลบาโหย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีการใช้น้ำทำการเพาะปลูก และอุปโภค-บริโภคได้ตลอดปี

๑.๙) โครงการฝายบ้านน้ำเขียว

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๔ บ้านน้ำเขียวตำบลเขาแดงอำเภอสะบ้าย้อยเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก เป็นลักษณะฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง ๒.๐๐ เมตร ยาว ๑๐.๐๐ เมตร ก่อสร้างขึ้นตามแผนโครงการหมู่บ้าน ป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซียเนื่องจากราษฎรในเขตพื้นที่ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากขาดแคลน น้ำใช้ในการเพาะปลูก และอุปโภค-บริโภคโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

ประโยชน์ที่ได้รับ สามารถส่งน้ำไปช่วยเหลือราษฎรในเขตตำบลเขาแดง หมู่ที่ ๔ ตำบลสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ประมาณ ๔๐ ครอบครัว ให้มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคและเลี้ยงสัตว์ได้ตลอดทั้งปี

๑.๑๐) โครงการฝายบ้านสำนักเอ้าะ

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๕ บ้านสำนักเอ้าะ ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย เป็นโครงการชลประทานขนาดเล็กเป็นลักษณะฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง ๑.๗๕ เมตร ยาว ๑๕.๐๐ เมตร ก่อสร้างขึ้นตามแผนโครงการ หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย เนื่องจากราษฎรในเขตพื้นที่ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากขาดแคลนน้ำใช้ในการเพาะปลูก และอุปโภค-บริโภค โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

ประโยชน์สามารถส่งน้ำไปช่วยเหลือราษฎรในเขตตำบลเขาแดงอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ประมาณ ๒๐๐ ครอบครัวยังมีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภคและเลี้ยงสัตว์ได้ตลอดปี

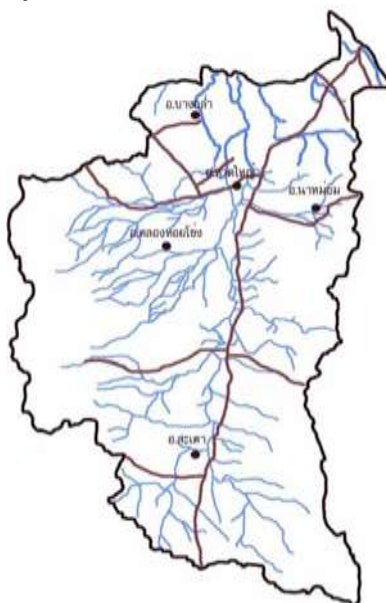
๑.๑๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสสินธุ์

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา พิกัด ๔๗NPJ๓๘๘-๖๑๒ ระวาง ๔๐๒๔๑ แผนที่ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร การเดินทางเข้าหัวงานโครงการจากตัวเมืองจังหวัดสงขลาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘(นครศรีธรรมราช-สงขลา)ถึงบริเวณสี่แยกרבแพรงที่หลักกม. ๘๘+๐๐๐ ระยะทาง ๑๐๘ กม. แยกเข้าถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๘๓ เข้าตัวอำเภอระโนด ระยะทาง ๔ กม.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสสินธุ์ สำนักชลประทานที่ ๑๖ กรมชลประทานรับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำคาบสมุทรมหานคร ๔ อำเภอ คือ อำเภอระโนด , อำเภอกระแสสินธุ์ , อำเภอสิงหนคร และ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา อาคารชลประทานประกอบด้วยโรงสูบน้ำทุ่งระโนด พร้อมคลองคอนกรีตจำนวน ๑๐ สาย, ประตูระบายน้ำปากกระวะ, ฝายกระวะ คันกั้นน้ำโรงการกระแสสินธุ์, คลองพลเอกอาทิตย์ กำลังเอกและคลองสะทิงหม้อ สามารถช่วยเหลือเขตพื้นที่ชลประทานประมาณ ๒๑๗,๖๕๐ ไร่

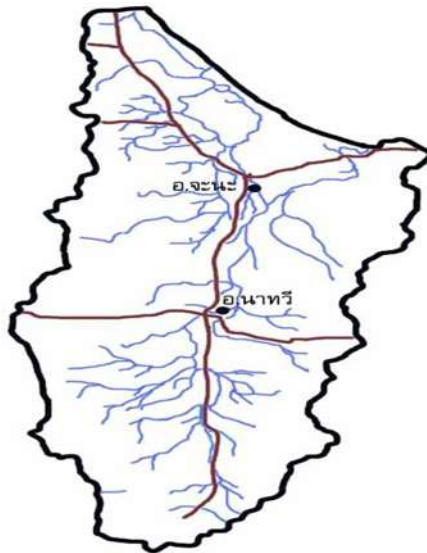
๒) พื้นที่ลุ่มน้ำจังหวัดสงขลา

๒.๑) ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา

ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในตำบลสำนักแก้ว อำเภอสระเตา ไหลผ่านตำบลต่างๆ ในอำเภอสระเตา ผ่านอำเภอหาดใหญ่ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านคลองบางกล้า มีความยาวประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ลุ่มน้ำคลองอุตะเกา มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๒,๓๙๒ ตร.กม. ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๑,๒๔๓.๖๗ ล้าน ลบ.ม.

๒.๒) ลุ่มน้ำคลองนาทวี

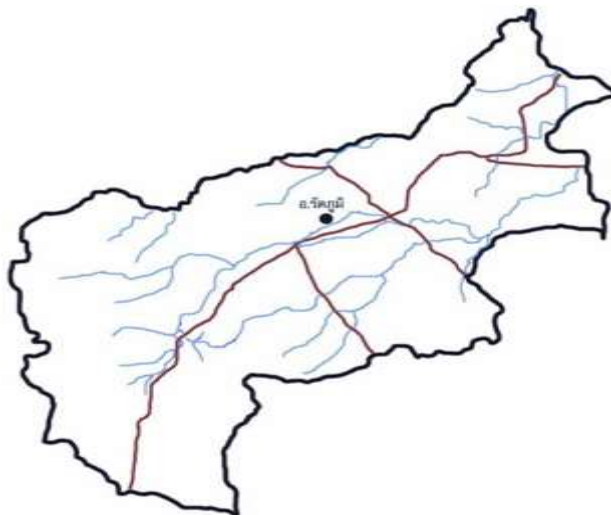
ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีผ่านอำเภอนาทวี อำเภोजันนะ ไหลลงสู่อ่าวไทยที่ปากบางสะกอม ความยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ลุ่มน้ำคลองนาทวี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๕๘๖ ตร.กม. ปริมาณน้ำท่า เฉลี่ยทั้งปี ๖๑๗ ล้าน ลบ.ม.

๒.๓) ลุ่มน้ำคลองเทพา

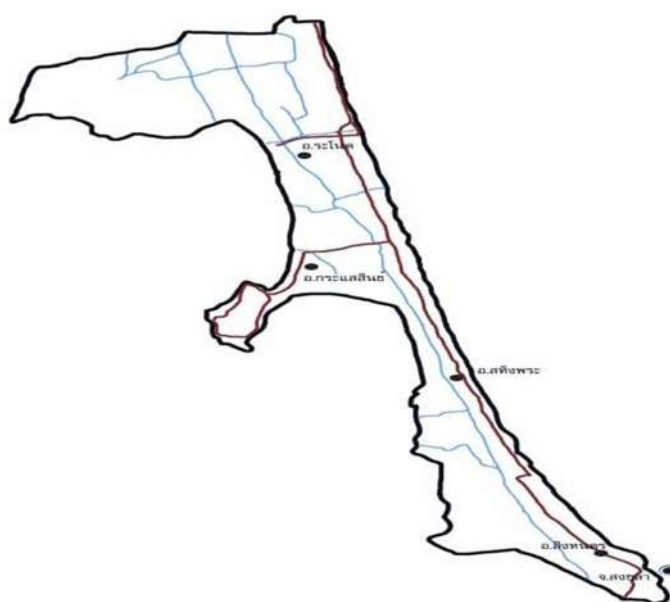
มีต้นน้ำจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลผ่านอำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา ไปลงอ่าวไทยที่ตำบลเทพา ความยาวประมาณ ๘๐ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองเทพา มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๘๙๕ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๗๖๓ ล้าน ลบ.ม.

๒.๔) กลุ่มน้ำคลองรัตภูมิ

ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดและเขาหลวง กั้นเขตแดนระหว่างอำเภอรัตภูมิ กับจังหวัดสตูล ไหลผ่านอำเภอรัตภูมิ อำเภอควนเนียง ลงสู่ทะเลสาบที่บ้านปากบาง ความยาว ๔๕ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองรัตภูมิมีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๘๕๙ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๖๔๘.๖๐ ล้าน ลบ.ม.

๒.๕) กลุ่มน้ำคาบสมุทรสทิงพระ

คาบสมุทรสทิงพระ มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๔๙๓.๖๐ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๔๐๐.๗๓ ล้าน ลบ.ม.

๖. สถานการณ์น้ำจังหวัดสงขลา

๖.๑ ปริมาณน้ำต้นทุน (Supply) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑) ในเขตชลประทาน จำนวน ๑๐๒.๔๙ ล้าน ลบ.ม.

ในเขตชลประทาน	จำนวน (แห่ง)	น้ำใช้การ ล้าน ลบ.ม.	% ใช้การ
อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่	-	-	-
อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง	๓	๗๖.๑๔๑	๙๐.๔๗
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	๙	๓.๐๘๕	-
แหล่งน้ำในเขตบริการของชลประทาน (๕ ลุ่มน้ำ (อู่ตะเภา นาทวี เทพา รัตภูมิ และคาบสมุทรมหาดำรงพระ))	-	๒๓.๒๖๔	-
รวม	๑๒	๑๐๒.๔๙	๙๐.๔๗

๒) นอกเขตชลประทาน จำนวน ๑,๓๑๗.๓๓๑ ล้าน ลบ.ม.

นอกเขตชลประทาน	จำนวน	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)
จากการสำรวจของกรมทรัพยากรน้ำ	-	๔๗๐.๗๑
บ่อจืด	๑,๓๔๗ บ่อ	๐.๘๕
บ่อบาดาล	๑,๕๙๖ บ่อ	๓.๒๒
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก (อปท.)	๙ แห่ง	๒.๕๕๑
ทะเลสาบสงขลา	-	๘๔๐.๐๐
รวม		๑,๓๑๗.๓๓๑

รวมปริมาณน้ำต้นทุน ๑,๔๑๙.๘๒๑ ล้าน ลบ.ม.

๖.๒ ปริมาณความต้องการใช้น้ำตามกิจกรรม (Demand) รวม ล้าน ๙๗ ล้าน ลบ.ม.

- ในเขตชลประทาน รวม ๙๗ ล้าน ลบ.ม.

- ๑) อุปโภค-บริโภค จำนวน ๙ ล้าน ลบ.ม.
- ๒) รักษาระบบนิเวศน์ จำนวน ๖ ล้าน ลบ.ม.
- ๓) เกษตร จำนวน ๘๑ ล้าน ลบ.ม.
- ๔) อุตสาหกรรม จำนวน ๑ ล้านลบ.ม.

- นอกเขตชลประทาน รวม ๒๕๐.๘๒ ล้าน ลบ.ม.

- ๑) อุปโภค-บริโภค จำนวน ๒๓.๕๐ ล้าน ลบ.ม.
- ๒) รักษาระบบนิเวศน์ จำนวน ๒๐๑.๓๘ ล้าน ลบ.ม.
- ๓) เกษตรจำนวน จำนวน ๒๐.๑๙ ล้าน ลบ.ม.
- ๔) อุตสาหกรรม จำนวน ๕.๗๕ ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	อุบโภค-บริโภค	รักษาระบบ นิเวศน์	เกษตร	อุตสาหกรรม	รวม
ในเขตฯ	๑๔.๓๐	-	๖๐.๗๙	-	๗๕.๐๙
นอกเขตฯ	๒๓.๕๐	๒๐๑.๓๘	๒๐.๑๙	๕.๗๕	๒๕๐.๘๒
รวม	๓๗.๘๐	๒๐๑.๓๘	๘๐.๙๘	๕.๗๕	๓๒๕.๙๑

ที่มา : โครงการชลประทานสงขลา, มกราคม ๒๕๖๕

๖.๓ สมดุลน้ำ

- ปริมาณน้ำต้นทุน (Supply) จำนวน ๑,๔๑๙.๘๒๑ ล้านลบ.ม.
- ปริมาณความต้องการใช้น้ำ (Demand) จำนวน ๓๔๗.๘๒ ล้านลบ.ม.

คงเหลือปริมาณน้ำใช้การ ๑,๐๗๒ ล้านลบ.ม.

๗. สภาพลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

(จากแนวทางและแผนงานบรรเทาภัยแล้งลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน)

๗.๑ สภาพลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นลุ่มน้ำแห่งเดียวของประเทศไทย ที่มีระบบทะเลสาบแบบลากูน (Lagoon) ขนาดใหญ่ เป็นแอ่งรองรับน้ำจืด (น้ำฝน น้ำจืดจากคลอง และน้ำหลากจากแผ่นดิน) โดยมีน้ำเค็มจากทะเล ไหลเข้ามาผสมผสาน ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูด $6^{\circ} 45'$ ถึง $8^{\circ} 00'$ เหนือ และเส้นลองจิจูด $101^{\circ} 30'$ ถึง $101^{\circ} 45'$ ตะวันออก

พื้นที่ประมาณ $8,484.35$ ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 150 กิโลเมตร และจากตะวันออกจรดตะวันตกประมาณ 65 กิโลเมตร เป็นแผ่นดิน (รวมเกาะ) ประมาณ $7,652.81$ ตารางกิโลเมตรและเป็นพื้นที่ทะเลสาบประมาณ 831.54 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ครอบคลุม ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช (บางส่วนของอำเภอชะอวดและอำเภอนิวไทร) จังหวัดพัทลุงทั้งจังหวัด และจังหวัดสงขลา (ยกเว้นพื้นที่อำเภอนาทวี อำเภोजะนะ อำเภเทพา และอำเภอบ้าย้อย) รวม 147 ตำบล 26 อำเภอ

สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาทางตอนเหนือของทะเลสาบสงขลาเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่เรียกว่า “พรุควนเคร็ง” มีพื้นที่ประมาณ 125 ตารางกิโลเมตร (รวมทะเลน้อย) ในพรุควนเคร็งมีทะเลสาบ น้ำจืดขนาดเล็กเรียกว่า “ทะเลน้อย” ขนาดประมาณ 27 ตารางกิโลเมตร ส่วนทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่ง ทะเลติดกับอ่าวไทย ทิศตะวันตกของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีเทือกเขาบรรทัดเป็นสันปันน้ำทอดตัวยาวใน แนวเหนือ-ใต้ ความสูงเฉลี่ยประมาณ $1,200$ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง (Mean sea level) ลดระดับลงไปทางทิศตะวันออกจนจรดทะเลสาบ

ส่วนทางด้านทิศใต้เป็นส่วนหนึ่งของแนวเทือกเขาสันกาลาคีรี เทือกเขาทั้งสองนี้ ปกคลุมไปด้วยป่าไม้และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของลุ่มน้ำนี้ ถัดจากพื้นที่ภูเขาลงมาทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบสลับเนินเขาเตี้ย ๆ เริ่มตั้งแต่ตอนเหนือขนานกับแนวเทือกเขาบรรทัด ไปจนถึงตอนใต้ของพื้นที่ลุ่มน้ำถัดลงมาอีกจะเป็นที่ราบขนาดใหญ่ล้อมรอบตัวทะเลสาบ พื้นที่นี้ เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำที่รับน้ำจากพื้นที่ภูเขาแล้วไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา

ทะเลสาบสงขลา มีลักษณะคอคดเป็นตอนๆ ลักษณะทางกายภาพแบ่งได้เป็น ๔ ส่วน โดยตอนบนสุดอยู่ในพรุควนเคร็ง ตอนล่างสุดเชื่อมต่อกับอ่าวไทยบริเวณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทำให้น้ำและระบบนิเวศในทะเลสาบได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเล ส่วนระดับน้ำขึ้นน้ำลงของทะเลสาบสงขลา มีความต่างไม่มากนัก

ปริมาณน้ำฝน

รวบรวมข้อมูลปริมาณฝนรายเดือนของสถานีวัดน้ำฝนที่รวบรวมโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน 74 สถานี พบว่า มีเพียง 12 สถานี ที่มีช่วงเวลาของการจดบันทึกข้อมูลค่าปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยของแต่ละสถานีครบตลอดทั้งปี และมีช่วงเวลากการเก็บมากกว่า 20 ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๕๔๘ นอกจากนี้ยังนำค่าปริมาณฝนจากสถานีข้างเคียงของลุ่มน้ำมาร่วมวิเคราะห์เส้นชั้นน้ำฝน และปริมาณฝนเฉลี่ยในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้วย จากการวิเคราะห์ พบว่า มีปริมาณฝนเฉลี่ยรายปี $1,952$ มิลลิเมตร การกระจายตัวของปริมาณฝนจะเกิดตั้งแต่เดือนตุลาคมไปจนถึงเดือนธันวาคม

ปริมาณน้ำท่า

การประเมินปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พบว่า ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย ๔,๘๐๘ ล้าน ลบ.ม. และมีการกระจายรายเดือนเฉลี่ยอยู่ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม

๗.๒ สภาพปัญหาการขาดแคลนน้ำ

ปัญหาการขาดแคลนน้ำในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาส่วนใหญ่เกิดบริเวณนอกเขตพื้นที่ชลประทาน โดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ปริมาณน้ำฝนและน้ำท่าในฤดูแล้งมีปริมาณน้อย ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำมีจำกัด ไม่มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่เพิ่มเติม จึงมีข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ชลประทาน เนื่องสภาพพื้นที่เต็มไปด้วยลำน้ำสายสั้นๆ ไหลลงทะเล ควรเร่งรัดจัดการด้านความต้องการน้ำ และบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒. แหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็ก มีขนาดไม่เพียงพอ ขาดระบบการเติมน้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลาง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ควรทำการเชื่อมโยงแหล่งน้ำตามความเหมาะสมของพื้นที่

๓. พื้นที่นอกเขตชลประทานต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งควรเร่งส่งเสริมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

๔. ปัญหาด้านการบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้าน หรือบ่อน้ำบาดาลสาธารณะ และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่รวมถึงระบบสูบน้ำเพื่อชลประทานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อสร้าง แล้วถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล มีปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ และขาดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา ทำให้ระบบทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ควรจัดจ้างบริษัทเอกชนที่มีความชำนาญในการดำเนินการเข้ามาดูแลระบบแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. ความต้องการใช้น้ำมีมากขึ้น ทำให้ปริมาณน้ำที่เก็บกักได้และความต้องการในการใช้น้ำไม่สมดุลกัน ซึ่งจังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาการเกษตรและการบริหารซึ่งต้องการใช้น้ำมากขึ้น ดังนั้นควรเร่งรัดจัดการด้านความต้องการน้ำเพื่อให้ใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดควบคู่กันด้วย

๗.๓ แนวทางแก้ไขปัญหา

๑. การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

การก่อสร้างระบบประปาให้ครบทุกหมู่บ้าน ยังไม่ทำให้การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคหมดไปโดยสิ้นเชิง เนื่องจากแหล่งน้ำสำหรับผลิตประปายังขาดความมั่นคงของการมีน้ำตลอดปี ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไป ควรเสริมความมั่นคงของแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคควบคู่กันไปด้วยการบริหารจัดการและดูแลรักษาระบบประปา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการ โดยรัฐให้ การสนับสนุนการอบรมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสามารถในการตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพการทำงานของระบบประปาได้ และส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่สร้างผู้ประกอบการในการบริหารจัดการและดูแลรักษาระบบประปา

๒. การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

พื้นที่ลุ่มน้ำมีข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ที่ได้พัฒนาในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาไม่มี ส่วนแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กยังมีศักยภาพในการพัฒนาได้บ้างแต่ไม่มากและอาจมีอุปสรรคในการพัฒนาและเวนคืนที่ดิน แนวทางแก้ปัญหาเรื่องนี้

๑) ควรเน้นจัดการด้านความต้องการน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การขุดสระเก็บกักน้ำในพื้นที่ของเกษตรกรและที่สาธารณะ และการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพอื่นๆ นอกภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

๒) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำตามศักยภาพของพื้นที่ ทั้งนี้การเพิ่มพื้นที่ชลประทานจะต้องคำนึงถึงศักยภาพที่ลุ่มน้ำสามารถรองรับได้ เพื่อไม่ให้เกิดการแย่งน้ำกันกับกิจกรรมการใช้น้ำที่มีอยู่เดิม

๓) ควรส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณฝน ความเหมาะสมของดิน และความต้องการของตลาดภายในและภายนอก

๘. แนวโน้มสถานการณ์

กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์สภาพอากาศในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ บริเวณประเทศไทยตอนบน ฤดูหนาวจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางวันส่วนมากตอนบนของภาค และยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไปในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป จะมีฝนตกหลายพื้นที่ และหนักบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่ สำหรับคลื่นลมในทะเลอ่าวไทย จะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ บางช่วงมีคลื่นสูง ๒-๓ เมตร ส่วนทะเลอันดามัน มีคลื่นสูง ๑-๒ เมตร

ค่าความปรากฏการณ์ ENSO (El Nino/Southern Oscillation) มีสถานะเป็นลานีญาต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ ถึง เดือนธันวาคม ๒๕๖๖ จากนั้นมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ภาวะปกติต่อไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ ปริมาณฝนจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย ส่วนอุณหภูมิของประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ

การคาดหมายลักษณะอากาศ ในระยะ ๓ เดือนนี้ (ธันวาคม ๒๕๖๕- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ค่าความปริมาณฝนรวมประเทศไทยทั้งประเทศจะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้นบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๐ ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมมากกว่าปกติร้อยละ ๑๐ และร้อยละ ๕ ตามลำดับ โดยภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง จะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ ๒๐ - ๔๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๓๑, ๒๗ และ ๒๔ มม. ตามลำดับ) กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ประมาณ ๔๐-๖๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๕๒ มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๖๐-๘๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๖๘ มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ ๔๗๐-๕๓๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๔๕๐ มม.) และภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก ประมาณ ๑๘๐-๒๒๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๑๘๘ มม.) สำหรับ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้นบริเวณประเทศไทยตอนบน จะมีอุณหภูมิสูงกว่า ค่าปกติเล็กน้อย ในขณะที่อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยจะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยจะมี อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ ๒๑-๒๒ องศาเซลเซียส (ค่าปกติ ๒๑.๑ °ซ.) และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ ๓๑-๓๒ องศาเซลเซียส (ค่าปกติ ๓๒ °ซ.)

เดือนธันวาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ ๓๐ ยกเว้น บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๐ และภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝน รวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๒๐ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตาม ภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลจะมีปริมาณฝนน้อยกว่า ๑๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ ๓๐๐-๓๕๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ ๙๐-๑๓๐ มม. อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยทั้งประเทศจะมีอุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ย ๓๐-๓๒ องศาเซลเซียส สำหรับอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ของประเทศไทยตอนบนประมาณ ๑๙-๒๒ องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓-๒๕ องศาเซลเซียส

เดือนมกราคม ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณ ร้อยละ ๓๐ ยกเว้น บริเวณภาคใต้จะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๐ โดยจะมีปริมาณฝน รวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง จะมีปริมาณฝนน้อยกว่า ๑๐ มม. ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลประมาณ ๑๐-๓๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ ๑๐๐-๑๔๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ ๖๐-๘๐ มม. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมอุตุนิยมวิทยา ศูนย์ภูมิภาค กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา www.climate.tmd.go.th อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยทั้งประเทศจะมีอุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ย ๓๐-๓๒ องศาเซลเซียส สำหรับอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยของประเทศไทยตอนบนประมาณ ๑๙-๒๑ องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒-๒๔ องศาเซลเซียส

เดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยตอนบนจะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้น บริเวณภาคใต้จะมี ปริมาณฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๐ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือและภาคกลาง จะมีปริมาณฝนน้อยกว่า ๑๐ มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีปริมาณฝนรวม ๑๐-๒๐ มม. กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลประมาณ ๑๐-๓๐ มม. ภาคตะวันออกประมาณ ๒๐-๔๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ ๓๐-๕๐ มม. อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่ จะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ย ๓๒-๓๔ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑-๒๓ องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑-๓๓ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒-๒๔ องศาเซลเซียส

๙. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดสงขลา

๙.๑ ข้อมูลสำรวจปี ๒๕๖๔ จังหวัดสงขลาที่มีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค จำนวน ๑๓ อำเภอ ๔๗ ตำบล ๑๘ หมู่บ้าน ๑ ชุมชน ดังนี้

๑. อำเภอกระเส็นถู้ ๔ ตำบล ๑๘ หมู่บ้าน
๒. อำเภอลงหอยโข่ง ๒ ตำบล ๔ หมู่บ้าน
๓. อำเภอจะนะ ๔ ตำบล ๑๙ หมู่บ้าน
๔. อำเภอเทพา ๑ ตำบล ๑ หมู่บ้าน
๕. อำเภอนาทวี ๓ ตำบล ๗ หมู่บ้าน

- ๖. อำเภอนาหม่อม ๓ ตำบล ๑๔ หมู่บ้าน
- ๗. อำเภอสิงหนคร ๑๑ ตำบล ๖๒ หมู่บ้าน
- ๘. อำเภอสะเดา ๗ ตำบล ๒๕ หมู่บ้าน
- ๙. อำเภอชะบ้าย้อย ๓ ตำบล ๑๐ หมู่บ้าน
- ๑๐. อำเภอรัตนภูมิ ๕ ตำบล ๙ หมู่บ้าน
- ๑๑. อำเภอหาดใหญ่ ๑ ตำบล ๑๐ หมู่บ้าน
- ๑๒. อำเภอกวนเนียง ๒ ตำบล ๔ หมู่บ้าน
- ๑๓. อำเภอเมือง ๑ ตำบล ๓ ชุมชน

แผนปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง (ข้อมูล ณ ๑๔ พ.ย. ๖๕)

เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔			
	ปลูกข้าว (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	รวมทั้งหมด (ไร่)
ในเขตชลประทาน	๕๑,๖๐๘	๑๐	๒,๖๓๓	๕๔,๒๕๑
นอกเขตชลประทาน	๑,๓๐๗	๑,๖๐๒	๕,๘๑๕	๘,๗๒๔
รวม	๕๒,๙๑๕	๑,๖๑๒	๘,๔๔๘	๖๒,๙๗๕

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕/๖๖ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐. แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕/๖๖ จังหวัดสงขลา

มาตรการ	แนวทางดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. การสร้างการรับรู้/แจ้งเตือนเกษตรกรเพื่อลดความเสี่ยง	๑. ติดตามสถานการณ์น้ำ/ค่าความเค็ม ๑.๑ ในเขตชลประทาน - ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ/ปริมาณน้ำฝน - ค่าความเค็มน้ำทะเลสาบสงขลา	ทุกวัน ทุกวัน	- โครงการชลประทานสงขลา - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสดินธุ์
	๑.๒ นอกเขตชลประทาน - ค่าความเค็มน้ำทะเลสาบสงขลา	ทุกวัน ทุกชั่วโมง	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา - ทีมวิจัย ดร.ณัฐพล แก้วทอง
	๒. แนะนำการปรับเปลี่ยนห้วงเวลาการปลูกข้าวให้เร็วขึ้น	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- สนง. เกษตรจังหวัดสงขลา/อำเภอบาง
	๓. แนะนำการปรับเปลี่ยนปลูกพืชใช้น้ำน้อย	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- สนง. เกษตรจังหวัดสงขลา/อำเภอบาง
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร	๑. การจัดการดินเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งในพื้นที่	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
	๒. ส่งเสริมการสร้างรายได้ทางเลือกอื่น (การเลี้ยงปศุสัตว์และการเลี้ยงปลา)	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- สนง. ปศุสัตว์จังหวัดสงขลา/อำเภอบาง - สนง. ประมงจังหวัดสงขลา/อำเภอบาง
๓. การเพิ่มปริมาณน้ำ/จัดหาแหล่งน้ำต้นทุน	๑. สำรวจแหล่งน้ำที่มีศักยภาพเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- อำเภอบาง/อปท./ผู้นำชุมชน
	๒. การขุดลอกอ่างเก็บน้ำกำจัดวัชพืชคูคลองสายส่งน้ำ	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- โครงการชลประทานสงขลา - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสดินธุ์ - อำเภอบาง/อปท./ผู้นำชุมชน
	๓. สูบน้ำเก็บไว้ในแหล่งน้ำเพื่อไว้ใช้ช่วงประสบภัย	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- โครงการชลประทานสงขลา - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสดินธุ์
๔. การจัดการผลผลิต	๑. แนะนำให้นำผลผลิตข้าวเปลือกที่เก็บเกี่ยวลดความชื้นให้เหลือ ๑๔% โดยการอบลดความชื้นข้าวเปลือก หรือการตากแดดทิ้งไว้ ๒-๓ แดด ก่อนที่จะนำไปจำหน่าย	จ.ค.-เม.ย. ๖๖	- สนง. เกษตรจังหวัดสงขลา/อำเภอบาง

๑๑. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

ในช่วงฤดูแล้งของทุกปี ประเทศไทยจะเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ โดยสถานการณ์ดังกล่าวมีสาเหตุหลักจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งโดยธรรมชาติและจากกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การคมนาคมและขนส่ง การเผาในที่โล่ง การเกิดไฟป่า ภาคอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และหมอกควันข้ามแดน เป็นต้น ประกอบกับสภาพทางอุตุนิยมวิทยา รวมทั้งสภาพภูมิประเทศในบางพื้นที่ของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงที่ลมสงบส่งผลให้ระดับเขตแดนการลอยตัวและการกระจายตัวของฝุ่นละอองอยู่ในระดับต่ำ การไหลเวียนและถ่ายเทของอากาศไม่ดี จึงทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น บางช่วงเวลาในหลายพื้นที่

ตาราง ช่วงค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ระดับคุณภาพอากาศและผลกระทบต่อสุขภาพ

AQI	ความหมาย	สีที่ใช้	แนวทางการป้องกันและผลกระทบ
๐ - ๒๕	คุณภาพอากาศดีมาก		คุณภาพอากาศดีมาก เหมาะสำหรับกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยว
๒๖ - ๕๐	คุณภาพอากาศดี	เขียว	คุณภาพอากาศดี สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยวได้ตามปกติ
๕๑ - ๑๐๐	ปานกลาง	เหลือง	<u>ประชาชนทั่วไป</u> สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ปกติ <u>ผู้ที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ</u> หากมีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐๑ - ๒๐๐	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ	ส้ม	<u>ประชาชนทั่วไป</u> ควรเฝ้าระวังสุขภาพ ถ้ามีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น <u>ผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ</u> ควรลดเวลาทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ถ้ามีอาการทางสุขภาพ เช่น ไอ หายใจลำบาก ตาอักเสบ แน่นหน้าอก ปวดศีรษะหัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้อ่อนเพลีย ควรปรึกษาแพทย์
> ๒๐๐	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	แดง	ทุกคนควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้งทุกชนิดหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีมลพิษทางอากาศสูงหรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็นหากมีอาการทางสุขภาพควรปรึกษาแพทย์

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พื้นที่เกษตรกรรม ให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่เป็นหน่วยรับผิดชอบในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการควบคุมการเผาไหม้พื้นที่การเกษตร การจัดระเบียบการบริการเชื้อเพลิง การรณรงค์ให้มีการใช้สารย่ำสลายหรือไถกลบตอซัง/ซากวัชพืช การส่งเสริมการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และการแปร วัสดุการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การทำสารชีวมวล การทำปุ๋ยหมัก การทำอาหารสัตว์ ตลอดจนให้ผู้นำท้องที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จัดอาสาสมัครเฝ้าระวังไม่ให้เกษตรกรลักลอบเผา

๑๒. การเตรียมรับสถานการณ์ด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๑๒.๑ ด้านพืช

ก่อนเกิดภัย

- ๑) เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ
- ๒) จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืชให้เป็นปัจจุบัน
- ๓) ออกเยี่ยมให้คำแนะนำด้านวิชาการ เช่น การดูแลรักษาต้นพืช การตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ยอินทรีย์แล้วคลุมโคนต้นด้วยหญ้าแห้ง
- ๔) จัดทำระบบน้ำและวางแผนการใช้น้ำอย่างเหมาะสม
- ๕) เตรียมการป้องกันด้านศัตรูพืช ให้คำแนะนำการป้องกันและกำจัด การใช้สารป้องกันและกำจัด การสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

ขณะเกิดภัย

- ๑) ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ และรณรงค์ขอความร่วมมือให้เกษตรกรใช้น้ำอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๒) จัดเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัยรวมทั้งประเมินผลกระทบเบื้องต้น

หลังเกิดภัย

- ๑) สำรวจและประเมินความเสียหาย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรที่ประสบภัยภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
- ๒) ให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ รายละเอียดไม่เกิน ๓๐ ไร่ (ข้าว ๑,๓๔๐ บาท/ไร่, พืชไร่และพืชผัก ๑,๙๘๐ บาท/ไร่, ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่นๆ ๔,๐๔๘ บาท/ไร่)

๑๒.๒ ด้านประมง

ก่อนเกิดภัย

๑) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำได้ทราบถึงช่วงระยะเวลาหรือภาวะภัยที่จะมาถึงเพื่อให้สามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาวิธีการป้องกันแก้ไขหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เช่น แจ้งผ่านผู้นำชุมชนออกเสียงตามสาย รวมถึงสื่อต่างๆ

๒) ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และต้องมีความระมัดระวังโรคระบาดสัตว์น้ำในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

๓) ให้คำแนะนำทางวิชาการ เช่น จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม การปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยสัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง เลือกใช้อาหารที่มีคุณภาพดีและให้ปริมาณที่เหมาะสม งดเว้นการถ่ายน้ำ หมั่นตรวจสอบสุขภาพของสัตว์น้ำสม่ำเสมอ และควรมีการวางแผนการเลี้ยงหรืองดเว้นการเลี้ยงในช่วงดังกล่าว โดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วง ดังกล่าวแทนเพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

ขณะเกิดภัย

- ประชาสัมพันธ์และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด หากเกิดผลกระทบทางด้านประมงให้หน่วยงานในสังกัดกรมประมงดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าตามความสามารถ และศักยภาพของหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายและประสานกับหน่วยงานต่างๆ

หลังเกิดภัย

๑) เร่งสำรวจความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย

๒) ให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๒.๓ ด้านปศุสัตว์

ก่อนเกิดภัย

๑) จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน

๒) สำรองเสบียงอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์

- จัดเตรียมสำรองเสบียงอาหารสัตว์ ไว้ตามศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์

๓) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ และให้คำแนะนำทางวิชาการด้านปศุสัตว์ให้เกษตรกรทราบ

ขณะเกิดภัย

๑) แจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหาย/ความเดือดร้อน

๒) สนับสนุนเสบียงสัตว์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัยโดยประสานกับศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่ใกล้เคียง

หลังเกิดภัย

๑) เร่งสำรวจความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัย

๒) ให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๒.๔ สถานีพัฒนาที่ดิน

- ๑) ติดตามพยากรณ์อากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อเตรียมการรับสถานการณ์
- ๒) เปิดดูแผนที่และรายชื่อหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงภัยที่รับผิดชอบเข้าตรวจสอบตามรายชื่อหมู่บ้านดังกล่าวพร้อมแจ้งเตือนประชาชน

๑๒.๕ ด้านชลประทาน

- ๑) จัดทำแผนการจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง
- ๒) จัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหในช่วงฤดูแล้ง

๑๒.๖ การปฏิบัติการฝนหลวง

- ๑) จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงป้องกันภัยแล้ง
- ๒) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาคตามสถานการณ์

๑๓. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัย - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ - รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
โครงการชลประทานสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน
ประมงจังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการวางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ประมงจังหวัดสงขลา (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการ สถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ ที่เกิดจากภัยพิบัติ - การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบ จากภัยพิบัติ ด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ - เตรียมสารพด. น้ำหมักชีวภาพ ดินกรด(โดโลไมท์) และวัสดุอื่น เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร สงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ แจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่
สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการใช้ความช่วยเหลือ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรตามบทบาทภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวปัตตานี	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าว ให้เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ <ul style="list-style-type: none"> - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สินหนี้สิน ของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน - ฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมาย
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมาย
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙	<ul style="list-style-type: none"> - พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) - การประเมินความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาค
การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา	<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งเตือนเกษตรกรชาวสวนยางดูแลสวนยางพาราในช่วงฤดูแล้ง โดยตัดหญ้าวัชพืชในสวนยางพารา - แนะนำให้ทำแนวกันไฟทุกๆ ๑๐๐ เมตร แนวกว้าง ๓-๕ เมตร
ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการ ความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ - เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ อ่างเก็บน้ำและเขื่อนกั้นกักน้ำ ป้องกันการเกิดไฟป่า

๑๔. แหล่งงบประมาณ

งบปกติของหน่วยงาน

๑๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ - เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๑๖. การติดตามและรายงาน

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลารายงาน
๑. สถานการณ์น้ำ ๑.๑ ในเขตชลประทาน ๑.๒ นอกเขตชลประทาน	โครงการชลประทานสงขลา	ทุกวัน ทุกวัน
๒. การปฏิบัติการฝนหลวง	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้	ทุกสัปดาห์
๓. การแจ้งเตือน	ทุกส่วนราชการ	เมื่อมีการแจ้งเตือน
๔. ผลกระทบด้านการเกษตร ๔.๑ ด้านพืช ๔.๒ ด้านประมง ๔.๓ ด้านปศุสัตว์	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา สำนักงาน ประมงจังหวัดสงขลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา	ภายใน ๒๔ ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย
๕. ข้อพิพาทเรื่องน้ำ	โครงการชลประทานสงขลา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ระโนด-กระแสดินธุ์ สำนักงาน เกษตรจังหวัดสงขลา/ สนง.เกษตรอำเภอทุกอำเภอ	ภายใน ๒๔ ชั่วโมง เมื่อเกิดเหตุ
๖. ผลการดำเนินงาน	ทุกส่วนราชการ	- กรณีเฝ้าระวัง รายงานให้ศูนย์ ติดตามฯ ทราบ ทุกวันพฤหัสบดี - กรณีเกิดภัย รายงานให้ ศูนย์ติดตามฯ ทราบทุกวัน

แบบรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยแล้ง ด้านพืช

รายงานครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชนิดพืช										การแก้ไขความเสี่ยง	
				ข้าวนาปี		ข้าวนาปรัง		พืชผัก		พืชสวน ระบุ.....		พืชไร่ ระบุ.....		วิธีการแก้ไข	หน่วยปฏิบัติ
				พท. ปลูก (ไร่)	ช่วงอายุการ เจริญเติบโต	พท. ปลูก (ไร่)	ช่วงอายุการ เจริญเติบโต	พท. ปลูก (ไร่)	ช่วงอายุการ เจริญเติบโต	พท. ปลูก (ไร่)	ช่วงอายุการ เจริญเติบโต	พท. ปลูก (ไร่)	ช่วงอายุการ เจริญเติบโต		
รวม															

ผู้รายงาน.....
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....

แบบรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยแล้ง ด้านประมง

รายงานครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	พื้นที่เลี้ยง						การแก้ไขความเสี่ยง	
				บ่อกุ้ง		บ่อปลา		กระชัง		วิธีการแก้ไข	หน่วยปฏิบัติ
				บ่อ	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน	พื้นที่(ตรม)		
รวม											

ผู้รายงาน.....
 ตำแหน่ง.....
 วันที่.....

แบบรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยแล้ง ด้านปศุสัตว์

รายงานครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	จำนวนสัตว์ (ตัว)							แปลงหญ้า (ไร่)	การแก้ไขความเสี่ยง	
				โค	กระบือ	สุกร	แพะ	แกะ	สัตว์ปีก	รวม		วิธีการแก้ไข	หน่วยปฏิบัติ
	รวม												

ผู้รายงาน.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

๑๗. บัญชีทรัพยากรเพื่อการเผชิญเหตุภัยแล้งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๕/๖๖

ลำดับ	รายการ	หน่วยงาน/จำนวน				รวม
		กรมฝนหลวงฯ	โครงการชลประทาน สงขลา	สำนักชลประทานที่ ๑๖	โครงการฯระโนด- กระแสสินธุ์	
๑	อาสาสมัครฝนหลวงจังหวัดสงขลา	๔๓	-	-	-	๔๓ คน
๒	เครื่องสูบน้ำ	-	๒๒	๓๗	-	๖๑ เครื่อง
๓	รถขุด	-	-	๔	-	๔ คัน
๔	รถแทรกเตอร์	-	-	๑	-	๑ คัน
๕	รถบรรทุกน้ำ	-	๑๗	๔	-	๒๑ คัน
๖	รถบรรทุก	-	-	๔	-	-

๑๘. หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ประสานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในการเตรียมการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๕/๖๖

ที่	หน่วยงาน/ที่ตั้ง	โทรศัพท์/โทรสาร	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ตำแหน่ง
๑	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสงขลา - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสงขลา ถ.กาญจนวณิช ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๓๙๐๔ ๐๘๑ - ๗๔๘๙๙๙๒	นายอัยรัตน์ จิตณรงค์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ นางสาวภาวิณี น้อยผา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน
๒	สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๔๔-๑๙๒๘ ๐-๗๔๓๑-๑๔๖	นางบุพผาพรรณ ไชยฤกษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนา เกษตรกร
๓	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา ถ.กาญจนวณิช อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๒๗๓๖ ๐๘๒-๒๔๔๘๖๘๖ ๐๘๒-๔๓๓๓๔๔๔ ๐๘๑-๙๖๙๐๗๙๑ ๐๖๕-๗๙๑๗๙๖๕ ๐๘๙-๙๗๘๕๑๑๒ ๐๘๔-๘๕๐๖๑๑๕ ๐๘๑-๙๕๙๐๙๔๖ ๐๖๔-๐๒๖๓๕๒๘	นายกิตติกรณ์ เจนไพบูลย์ ปศุสัตว์จังหวัดสงขลา หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และ สารสนเทศการปศุสัตว์ นายไชยา ปัญญามงคล ปศุสัตว์อำเภอเมือง นายสมศักดิ์ อารมณีนันท์ ปศุสัตว์อำเภอจะนะ นายทศพล พิทักษ์วัฒนานนท์ ปศุสัตว์อำเภอนาทวี นายประชัน ใจประเทือง ปศุสัตว์อำเภอเทพา นายคณิต ชาระ ปศุสัตว์อำเภอสะบ้าย้อย รักษาราชการแทนปศุสัตว์ อำเภอสติงพระ นายสวัสดิ์ กิตติโชควัฒนา ปศุสัตว์อำเภอระโนด รักษาราชการแทน ปศุสัตว์อำเภอกระแสสินธุ์ นายเกรียงไกร วรรณ เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน รักษาราชการแทนปศุสัตว์อำเภอ สะบ้าย้อย

ที่	หน่วยงาน/ที่ตั้ง	โทรศัพท์/โทรสาร	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ตำแหน่ง
		๐๘๑-๙๕๗๔๒๑๐ ๐๘๑-๙๖๓๕๕๓๔ ๐๘๖-๙๕๖๒๐๔๐ ๐๙๘-๖๗๐๓๕๓๘ ๐๘๑-๙๕๗๔๒๑๐ ๐๘๑-๙๖๓๕๕๓๔ ๐๘๖-๙๕๖๒๐๔๐ ๐๙๘-๖๗๐๓๕๓๘ ๐๘๑-๙๕๗๔๒๑๐ ๐๘๑-๙๙๐๐๕๙๗ ๐๘๑-๘๙๗๗๑๓๔ ๐๘๖-๗๔๗๕๙๑๔	นายบุญเกียรติ รักเกตุ ปศุสัตว์อำเภอรัตนภูมิ นายเดโช ชูเกตุ ปศุสัตว์อำเภอสะเดา นายมนูญ กองวงศ์จันทร์ ปศุสัตว์อำเภอหาดใหญ่ นายอนุสรณ์ เครือไม้ นายแพทย์ปฏิบัติการ รักษา ราชการแทน ปศุสัตว์อำเภอนาหม่อม นายบุญเกียรติ รักเกตุ ปศุสัตว์อำเภอรัตนภูมิ นายเดโช ชูเกตุ ปศุสัตว์อำเภอสะเดา นายมนูญ กองวงศ์จันทร์ ปศุสัตว์อำเภอหาดใหญ่ นายอนุสรณ์ เครือไม้ นายแพทย์ปฏิบัติการ รักษา ราชการแทนปศุสัตว์อำเภอ นาหม่อม นายบุญเกียรติ รักเกตุ ปศุสัตว์อำเภอรัตนภูมิ นายอุทิศ ศรีเลย ปศุสัตว์อำเภอควนเนียง นายคมกฤษ ศิริสวัสดิ์ ปศุสัตว์อำเภอนาหม่อม รักษา ราชการแทนปศุสัตว์อำเภอ สิงหนคร นายมนูญ ทิพย์บุญ ปศุสัตว์อำเภอคลองหอยโข่ง
๔	สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา ถ.วิเชียรชม อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๑๓๐๒ ๐-๗๔๓๒-๑๔๗๘	น.ส.ณัฐวิ ไปจ้อย เจ้าพนักงานประมงปฏิบัติงาน ว่าที่ ร.ต.ฐานันดร ไกรดิษฐ์ เจ้าพนักงานประมง

ที่	หน่วยงาน/ที่ตั้ง	โทรศัพท์/โทรสาร	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ตำแหน่ง
๕	โครงการชลประทานสงขลา ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	๐๙๖-๔๓๙๙๙๔๔๙ ๐๙๕-๑๗๘๙๓๒๔ ๐๘๑-๙๙๐๖๓๗๔ ๐๘๔-๒๕๓๖๖๗๒ ๐๘๑-๙๕๗๕๑๕๒ ๐๘๖-๖๔๖๑๖๖๗ ๐๘๙-๘๗๙๑๑๐๙	นายอรรถพล ผ่องสุวรรณ หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุง ระบบชลประทาน นายปพน รัชศรี หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่ ๑ สงขลา (อ.สะตา, อ.คลองหอยโข่ง) นายไรราน หมัดโสีะ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ สงขลา (อ.เมือง, บางกล่ำ, นาหม่อม, หาดใหญ่) นายอาคม คงทอง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๓ สงขลา (อ.รัตภูมิ, ควนเนียง) นายก้องโชค แซ่เตียว หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๔ สงขลา (อ.นาทวี, จะนะ) นายวุฒิพงศ์ คงกาญจน์ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๕ สงขลา (อ.เทพา, สะบ้าย้อย) นายสุรศักดิ์ ทองปนแก้ว หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๖ สงขลา (เขตเมืองหาดใหญ่)
๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ระโนด-กระแสดินธุ์	๐-๗๔๕๕-๘๖๗๑	นายอำนาจ ปราชญ์ศักดิ์ หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุง ระบบชลประทาน นายสุตนิยม ณ พัทลุง วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
๗	สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสงขลา ถ.กาญจนวนิช อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๒-๒๔๐๐ ต่อ ๑๗ ๐๘๑-๖๖๙๙๐๒๙	นางวันฉลอง จันทภิบาล นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
๘	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๙ ๑๖๓/๓๘ ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๒๙๙๖ ๐-๗๔๓๑-๑๕๘๙	นายทองศักดิ์ ดำรงนุกูล ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศ การเกษตร นางสาวเฉลิมรัตน์ ขจรทุกทิศ นักวิชาการสถิติชำนาญการ

ที่	หน่วยงาน/ที่ตั้ง	โทรศัพท์/โทรสาร	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ตำแหน่ง
๙	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๕๕-๐๖๘๔ ๐-๗๔๕๕-๐๖๘๕	นางสุดารัตน์ กุลสัย นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
๑๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สงขลา ๑๓๙/๒๓ ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๒๑๗๘ ๐-๗๔๓๒-๕๘๑๖	นางสาวรุ่งวิภาห์ ร่มมณี ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบ บัญชี ชำนาญการพิเศษ
๑๑	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร สงขลา ถ.กาญจนวนิช ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	๐-๗๔๕๘-๖๗๒๕ - ๓๐ ต่อ ๑๐๐ ๐-๗๔๕๘-๖๗๓๑	นายอนุวัฒน์ กำแพงแก้ว นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๑๒	สำนักงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดสงขลา ถ.ราชดำเนิน ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา	๐-๗๔๓๑-๖๓๘๐-๔	นางสาวสัจจา พิมพ์โคตร นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ
๑๓	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด สงขลา	๐-๗๔๔๓-๙๐๕๑	นายประดิษฐ์ ร่มสุข ผอ.กยท. จังหวัดสงขลา
๑๔	สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	๐-๗๔๘๙-๔๓๐๐	นายวีระพจน์ เรืองมี ผอ.สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
๑๕	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวปัตตานี ๖๑ หมู่ ๑, ถนนเพชรเกษม, ตำบลบ่อยาง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี, ๙๔๑๗๐	๐-๗๓๓๓-๐๘๙๐ ๐๘๓-๕๓๓๑๐๔๐	นางผกามาส ทับทิมทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ
๑๖	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ กองบิน ๗ อาคารดับเพลิงเก่า อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	๐๗๗-๒๖๘๘๗๐	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฝน หลวงภาคใต้

ตาราง สถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

เดือน	ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนที่ฝนตก (วัน)
มกราคม	๖๘๒.๒๐	๒๒	๑๙๓.๘๐	๑๘	๑๗๑.๒๐	๑๑	๑.๙๐	๕	๑๑๓.๙๐	๑๖	๙๑.๖๐	๘
กุมภาพันธ์	๒๒.๗๐	๘	๙๙.๙๐	๓	๑๓.๗๐	๓	๖๔.๐๐	๙	๐.๒๐	๑	๒๓๐.๔๐	๑๔
มีนาคม	๙๙.๒๐	๖	๑.๔๐	๑	๒๖.๑๐	๒	๗.๐๐	๒	๖๕.๙๐	๕	๕๗.๐๐	๑๐
เมษายน	๑๖๔.๒๐	๑๑	๗๐.๔๐	๗	๒๑.๑๐	๓	๑๒๖.๕๐	๑๐	๘๙.๙๐	๑๑	๒๔๒.๕๐	๑๑
พฤษภาคม	๑๓๐.๒๐	๑๔	๑๕๑.๒๐	๑๓	๑๕๗.๖๐	๑๙	๒๒.๕๒	๑๑	๑๓๙.๙๐	๑๔	๑๖๗.๑๐	๑๙
มิถุนายน	๑๒๑.๓๐	๑๓	๑๘๑.๗๐	๑๓	๘๓.๒๐	๑๒	๑๗๕.๕๐	๑๙	๑๑๙.๖๐	๑๕	๘๒.๙๐	๑๔
กรกฎาคม	๔๙.๙๐	๑๕	๗๙.๓๐	๑๓	๑๖๘.๓๐	๑๓	๑๓๘.๖๐	๑๖	๑๒๘.๔๐	๑๒	๙๑.๔๐	๑๙
สิงหาคม	๑๖๗.๖๐	๑๔	๒๑.๗๐	๔	๕๒.๔๐	๑๓	๒๔๕.๑๐	๑๔	๑๔๘.๑๐	๑๗	๔๒.๙๐	๑๒
กันยายน	๑๘๕.๘๐	๒๓	๑๑๐.๑๐	๑๙	๑๐๓.๒๐	๑๔	๑๔๖.๘๐	๑๘	๙๕.๘๐	๑๖	๖๙.๖๐	๑๓
ตุลาคม	๒๐๕.๐๐	๑๕	๔๕๖.๘๐	๒๕	๒๑๐.๓๐	๑๗	๒๘๕.๑๐	๑๘	๑๙๔.๗๐	๑๙	๓๖๙.๒๐	๒๗
พฤศจิกายน	๑๓๕๓.๗๐	๒๕	๓๘๓.๓๐	๒๐	๒๕๖.๑๐	๒๓	๙๒๕.๘๐	๒๘	๑,๐๔๗.๖๐	๒๘	๔๓๕.๘๐	๒๗
ธันวาคม	๒๕๓.๑๐	๒๒	๓๙๒.๘๐	๒๒	๑๐๒.๖๐	๑๓	๖๒๔.๙๐	๒๓	๒๙๕.๙๐	๑๗	๑,๐๔๕.๙๐	๒๒
รวม	๓,๔๓๔.๙๐	๑๘๘	๒,๑๔๒.๔๐	๑๕๘	๑,๓๖๕.๘๐	๑๔๓	๒,๗๖๓.๗๒	๑๗๓	๒,๔๓๙.๙๐	๑๗๑	๒,๙๒๖.๓๐	๑๙๖
เฉลี่ย	๒๘๖.๒๔	๑๖	๑๗๘.๕๓	๑๓	๑๑๓.๘๒	๑๒	๒๓๐.๓๑	๑๔	๒๐๓.๓๓	๑๔.๒๕	๒๔๓.๓๖	๑๖.๓๓

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา, สถานีวัดน้ำฝนอำเภอเมืองสงขลา

ตาราง ค่าเฉลี่ยสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำคลองสะเดาจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

เดือน	ความจุอ่าง (ลบ.ม.)	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔	
		ปริมาณ น้ำใน อ่าง (ลบ.ม.)	%	ปริมาณ น้ำในอ่าง (ลบ.ม.)	%	ปริมาณ น้ำในอ่าง (ลบ.ม.)	%	ปริมาณ น้ำในอ่าง (ลบ.ม.)	%	ปริมาณ น้ำในอ่าง (ลบ.ม.)	%	ปริมาณ น้ำใน อ่าง (ลบ.ม.)	%
มกราคม	๕๖.๗๔๑	๔๐.๗๓	๗๑.๗๙	๔๔.๑๙	๗๗.๘๘	๕๘.๕๙	๑๐๓.๒๕	๔๐.๑๔	๗๐.๗๓	๔๐.๗๓	๗๑.๗๙	๕๐.๘๗	๘๙.๖๖
กุมภาพันธ์	๕๖.๗๔๑	๔๑.๘๕	๗๓.๗๕	๕๒.๓๘	๙๒.๓๑	๕๖.๔๔	๙๙.๔๗	๔๑.๐๖	๗๒.๓๖	๔๑.๘๕	๗๓.๗๕	๕๐.๖๔	๘๙.๒๕
มีนาคม	๕๖.๗๔๑	๔๐.๐๖	๗๐.๖๐	๕๓.๒๖	๙๓.๘๖	๕๓.๐๕	๙๓.๔๙	๓๙.๕๕	๖๙.๗๐	๔๐.๐๖	๗๐.๖๐	๕๐.๐๗	๘๘.๒๕
เมษายน	๕๖.๗๔๑	๓๔.๔๐	๖๐.๖๒	๖๓.๘๗	๑๑๒.๕๖	๔๕.๗๔	๘๐.๖๑	๓๗.๘๗	๖๖.๗๓	๓๔.๓๙	๖๐.๖๒	๔๙.๘๓	๘๗.๘๒
พฤษภาคม	๕๖.๗๔๑	๒๕.๗๐	๔๕.๓๐	๖๕.๕๓	๑๑๕.๕๐	๔๒.๕๗	๗๕.๐๒	๓๖.๘๒	๖๔.๙๐	๒๕.๗๐	๔๕.๒๙	๔๕.๙๙	๘๑.๐๕
มิถุนายน	๕๖.๗๔๑	๒๐.๓๓	๓๕.๘๔	๖๑.๐๕	๑๐๗.๕๙	๔๑.๖๘	๗๓.๔๕	๓๗.๘๒	๖๖.๖๖	๒๐.๓๓	๓๕.๘๓	๓๗.๙๔	๖๖.๘๖
กรกฎาคม	๕๖.๗๔๑	๑๘.๗๔	๓๓.๐๒	๔๘.๓๒	๘๕.๑๖	๓๔.๙๐	๖๑.๕๐	๓๗.๓๔	๖๕.๘๐	๑๘.๗๓	๓๓.๐๒	๒๘.๓๕	๔๙.๙๘
สิงหาคม	๕๖.๗๔๑	๑๘.๐๕	๓๑.๘๒	๓๖.๒๓	๖๓.๘๕	๒๓.๑๒	๔๐.๗๔	๓๒.๘๗	๕๗.๙๒	๑๘.๐๕	๓๑.๘๑	๒๑.๔๐	๓๗.๖๘
กันยายน	๕๖.๗๔๑	๑๗.๙๒	๓๑.๕๘	๓๑.๑๑	๕๔.๘๔	๒๑.๕๗	๓๘.๐๑	๒๘.๙๗	๕๑.๐๖	๑๘.๐๕	๓๒.๖๒	๒๑.๒๓	๓๗.๔๑
ตุลาคม	๕๖.๗๔๑	๑๘.๐๒	๓๑.๗๖	๓๗.๕๗	๖๖.๒๒	๒๗.๒๐	๔๗.๙๓	๓๑.๒๙	๕๕.๑๔	๑๘.๐๒	๓๑.๗๖	๒๑.๘๕	๓๘.๕๓
พฤศจิกายน	๕๖.๗๔๑	๒๒.๖๒	๓๙.๘๖	๓๕.๖๓	๖๒.๗๙	๓๒.๐๒	๕๖.๔๓	๓๕.๘๔	๖๓.๑๗	๒๒.๖๑	๓๙.๘๖	๒๙.๒๐	๕๑.๔๖
ธันวาคม	๕๖.๗๔๑	๓๒.๕๖	๕๗.๓๘	๕๙.๓๘	๑๐๔.๖๕	๓๕.๖๙	๖๒.๘๙	๓๖.๙๐	๖๕.๐๓	๓๒.๕๕	๕๗.๓๗	๕๕.๑๙	๙๗.๒๗

ที่มา : โครงการชลประทานสงขลา